

MERKEL

Merkel -det tyske traditionsmærke fra Suhl

Topteknologi og solidt bøsse-magerarbejde går hånd i hånd på våbenfabrikken, der har alle nøgleprocesser in-house.

Af Peter Ravn Lund

CNC-fræsning i stål og duraluminium foregår med tolerancer, der matcher fremstilling af mekaniske armbåndsurre - samtidig står bøsse-magerne ved filebænken og tilpasser dobbeltrifler og drillinge, som man har gjort i over hundrede år.

Albert, Oscar, Gebhardt og Karl Paul Merkel, grundlæggerne af Gebrüder Merkel i Suhl

Merkel eller mere præcist "**Suhler Waffenwerk - Gebrüder Merkel**" blev grundlagt i 1898 af de tre brødre Albert Oskar, Gebhardt og Karl Paul Merkel. De to første var bøsse-magermestre og den sidste skæftemager. I familien var der flere Merkel-brødre - alle arbejdede med våben og de andre havde deres egne virksomheder: Bernhard Merkel (BEMESU) og E.A. Merkel.

I 1905 lancerede fabrikken det, der blev Merkels specialitet, nemlig over/under jagtgeværer. Navnet "Bockgewehr" tillige med flere opfindelser i den forbindelse blev patentbeskyttet.

Den nye trend med over/under geværer slog an -specielt blandt sportsskytter- og var starten på den senere dominans af "Bock"-haglbøsser også til jagtbrug. Det var egentlig bøsse-mager Ernst Steigleder fra Berlin, der opfandt o/u-bøssen; men Merkel-brødrene så tidligt mulighederne i denne revolutionerende konstruktion, som i dag dominerer hele jagtvåbenproduktionen.

I 1907 trådte Albert Oskar Merkel ud af firmaet efter uoverensstemmelser med Gebhardt og grundlagde Oscar Merkel & Co (MERCOC).

Tiden før 1. verdenskrig var overalt i Europa præget af optimisme og teknologiske fremskridt. I 1907 udvidede brødrene fabrikken og satsede især på høj kvalitets jagtvåben. I krigsårene var der 350 mand igang og i 1921 købte man en stor industrigrund til en ny fabrik. Udvidelserne fortsatte med bl.a. egen skydebane ved fabriken og opkøb af andre firmaer bl.a. Gottfried Funk & Söhne og Lignose Waffenbau i 20-erne. Mellemkrigsårene var præget af Tysklands teknologiske fremskridt og også Merkel fremstillede topprodukter, der den dag i dag er enestående.

Merkel O/U Model 303 - en gave til Reichsmarchall Hermann Göring i 1937 - vistnok fra general Franco i Spanien.

I mellemkrigsårene beskæftigede Merkel omkring 80 medarbejdere - i 1939 ca. 200. Den højeste internationale anerkendelse modtog firmaet i 1937, hvor Merkels produktpalette blev tildelt Grand Prix på verdensudstillingen i Paris. I det hele taget var Merkel meget eksportorienteret med agenturer overalt i verden. Det satte 2.VK. en brat stopper for: selvom antallet af medarbejdere steg til ca. 350 gik det meste af jagtvåbenproduktionen i stå og Merkel blev underleverandør til krigsindustrien -ganske som alle andre virksomheder i Tyskland.

Den 3. april 1945 kl. 8:30 om morgenen nåede amerikanske tropper til Suhl og de mange våbenproducenter i byen måtte se på mens deres fabrikker blev sprængt i luften og masser af våben -også jagtvåben- kørt over af tanks. En måned senere trak amerikanerne sig tilbage og russerne indtog området, der havnede i østzonen og senere blev til den kommunistiske DDR-stat.

De fleste våbenfabrikkers maskinpark blev demonteret og kørt til Sovjetunionen som krigsskadeserstatning; men Merkel slap fri og kunne genoptage geværproduktionen med 125 mand.

I modsætning til hvad der blev sagt om fx. Krieghoff, behandlede Merkel sine medarbejdere godt med gode forhold, bedre lønninger og en fordragelig omgangstone, hvilket skulle have gjort en forskel i de sovjetrussiske myndigheders afgørelse af, hvem der kunne fortsætte.

Fabriksejerne -også hos Merkel- kunne dog fornemme, at udviklingen ville gå dem imod: kort tid efter russernes indtog, tog Ernst Merkel til det nye Vesttyskland for at arbejde på Sauer-fabrikken i Eckernförde. Krieghoff, Heym, Anschütz og Sauer fra Suhl havde allerede etableret nye fabrikker udenfor østblokken.

I 1948 blev Merkel ligesom alle andre virksomheder i DDR nationaliseret uden en øre i erstatning til ejerne, men Merkels produkt palette blev fortsat med haglbøsser, drillinge, dobbeltrifler og o/u-bøsser til flugtskydning.

Fabrikken satsede på eksport til alle lande uden for østblokken. Også Danmark, hvor importøren var Julius Guldmann i Korsør (særlig kendt for import af spanske AYA)

i 1963 kunne kosmonauten Juri Gagarin fornøje sig over sin nyerhvervede Merkel drilling.

I 1987 kunne man fejre bockgevær nr. 150.000 siden 1945. USA's præsident Eisenhower, Mao, Tito og Ægyptens Nasser fik deres geværer fra Merkel. Over 45 sejre ved Europa- og verdensmesterskaber blev det til mellem 1954 og 1990.

Efter murens fald i 1989 skulle også Merkel/Ernst Thälmann Werke konkurrere på markedsvilkår og det førte med sig, at arbejdsstyrken i løbet af et par år blev reduceret fra 1500 til 470.

Fabriksanlægget og maskinparken var umoderne og der var behov for kapitaltilførsel og en ny ejer. Steyr Mannlicher kom til i 1993 og byggede en helt ny fabrik, der producerede ca. 5000 våben årligt. I 2004 købte Heckler og Koch firmaet og i 2007 gik ejerskabet til Caracal International i Abu Dhabi. I dag ledes virksomheden af Olaf Sauer og beskæftiger godt 100 medarbejdere. Det er den største arbejdsplads i Suhl.

På besøg hos Merkel:

Ved indgangen kan man se, at foruden Merkel har også Haenel og Caracal til huse her. Haenel jagtvåben er Merkels svar på "økonomiklassen" og Caracal er ejerfirmaet fra De Arabiske Emirater.

Efter velkomst og introduktion til Suhl og Merkel, kommer vi til det egentlige: fabrikshallerne med alt det interessante. I modsætning til mange andre, har Merkel alt det vitale in-house. Firmaet smeder selv geværløb, koldhamrer, CNC fræser alle dele, lagrer skæftet træ og graverer. Det er tydeligt, at det her ikke er nogen lille butik. Overalt er der cnc bænke og laserudstyr til metal og

træbearbejdning. Halvfabrikata og færdigvarer klar til forsendelse; men også medarbejdere foran filebænke, hvor der lægges dobbelbüchsdrillinge sammen i hånden og gøres klar til lodning af løbene. Det er tydeligvis ældre medarbejdere, der står for håndarbejdet og yngre, der tager sig af maskinerne. Mens vi var der, kunne jeg tælle mig frem til, at hele 4 dobbelbüchsdrillinge var i arbejde på forskellige stadier.

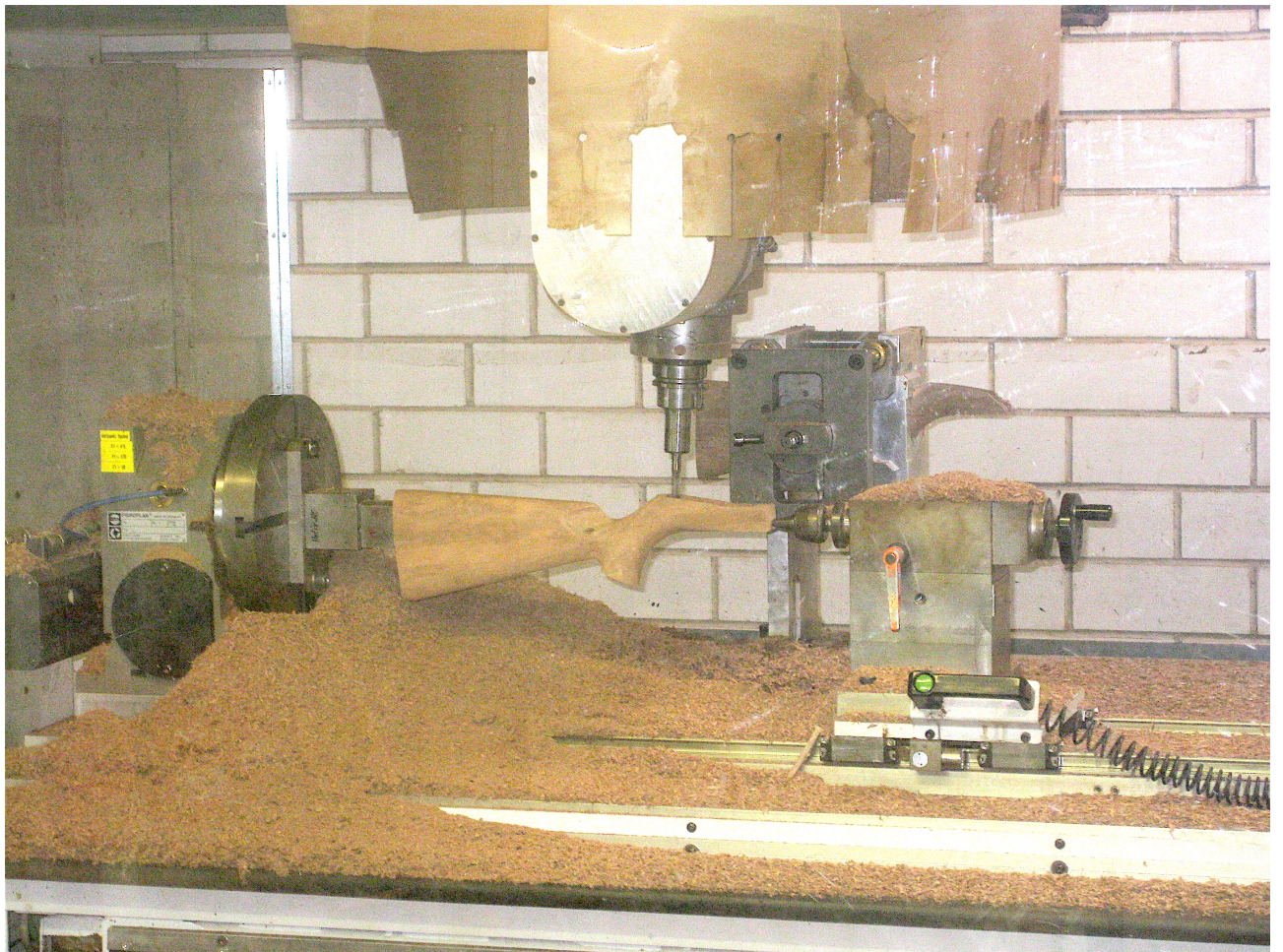

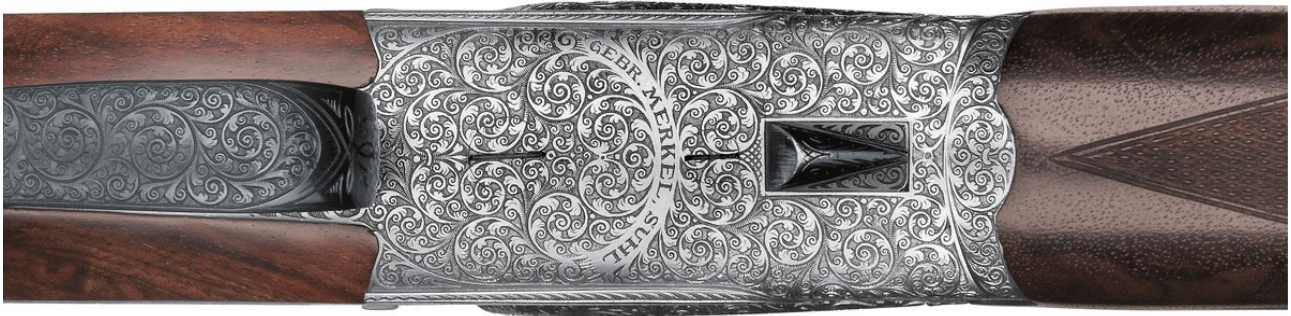

Merkel fortæller selv, at deres geværer ikke er sjælløse industriprodukter: "Det individuelle jagtgevær" hedder det i brochurerne. Produktudvalget er meget omfattende med bl.a.:

Bergstutzen

Bockbüchsfinten

Bockdoppelbüchsen

Bockdoppelflinten

Doppelbüchsen

Drillinge

Doppelbüchsdrillinge

S/S haglbøsser

Rettrækker rifler

Storvildtrifler op til .500 N.E.

Kipplaufrifler

Kombinationsvåben

Halvautomater

- finish med gravure, skæft i træ eller camoflage- kunststof, hul, dame-udførelse, linksvarianter, Meisterstück-konfiguration, snelle, indstilbar skæftryk, lyddæmper, sidelåse og forskellige slags letvægtsløb med kannelering - bare kom med et ønske, så ser det ud til, at Merkel kan opfylde det.

Firmaet markedsfører også jagtbeklædning under navnet Merkel Gear.

Under navnet Haenel markedsføres Jaeger-serien med repeterrifler, kipplaufrifler, O/U + S/S haglvåben, büchsfinten og dobbeltrifler.

Topsælger er retrækkermodellen Helix - den er speciel med det geniale udvekslingsystem, hvor bundstykket bevæger sig dobbelt så meget, som du skubber det med ladegrebet. Repeterfunktionen bliver derved ekstra hurtig.

Nyudviklet er den fine K5 Kipplauf riffel med en vægt -afhængig af kalibervalg- på kun ca. 2,35 kg

Merkel Jagd- und Sportwaffen GmbH
Schützenstrasse 26, D-98527 Suhl
Tyskland
www.merkel-die-jagd.de
Dansk import: Jaguar Gruppen og Normark

© Copyright Peter Ravn Lund 2021
www.christophfunk.dk

Kopiering eller anden mekanisk eller digital reproduktion af denne artikel er ikke tilladt uden forfatterens skriftlige tilladelse.

